

¿Es cert que'ls propietaris dels molins se proposan allargar la mina de Tomoví pera obtenir més aigua?

Si fos així, com se 'ns diu, no'ns espliquém com la Junta d' aigues y l' Ajuntament no 's han donat presa a contribuir a una obra tan útil pera l' migrat riego de Vendrell.

Si l' inolvidable Alcalde en Carles Ramon, si mal no recordém, hagués lograt en temps de la seva Alcaldia l' apoyo dels propietaris dels molins quan ell sol va allargar la mina, Vendrell tindria un riego molt mes abundant del que avuy disfruta, y tal volta nostre riego estaria actualment á una altura considerable, donadas las corrents que ara regnan sobre l' particular, y tal volta tindriam alguna fàbrica de vapor que no 's pogué alcaixar quant al efecte se practica algun trabaill pera implantarla á Vendrell.

A les horas el senyor Ramon va enviar oficialment comunicacions als propietaris dels molins pera practicar l' aforo, ó *plumejar* las aigues, operació que realisá l' senyor Ramonacho, Director llavors y ara del Institut provincial de Tarragona, y no havent concorregut á la diligència els propietaris, l'aforo's practicá, no obstant, y las o'ras varen realisar-se sense la cooperació dels propietaris dels molins.

No hi há que olvidar que's tracta d' una qüestió de comunitat de propietat, regida per el Còdich Civil y per el dret consuetudinari de lo comarca, y per lo tant, l' assumpto, si es tal com arriba á nostra noticia, no presenta dificultats d' importancia ni molt menos: hi há precedents per els quals regirse, y ademés, s' há de suposar que l' senyor Baró de las Cuatre Torres y donya Margarida Manyé no tindrán altre interès que beneficiar els seus molins, sens perjudicar els interessos del riego de Vendrell.

Creyém que l' assumpto es de trascendental importància, dada nostra situació actual, y las corrents imperants. Cal á nostra anémica vila donarli fòrsas, de que avuy se troba tant defallida, que aquest assumpto s' estudilhi ab deteniment, y salvantse l's interessos de tots, que la Junta y l' Ajuntament coadiuvin ab els propietaris dels molins pera allargar la mina tot lo que sia possible. No deu olvidarse que estém en temps de *politica hidràulica*, de construccions de canals y pantanos, y en fi, d' aprofitar l' aigua allí hont sia, sens reparar en sacrificis. Creyém qu' en aquest problema está una bona part del pervindre de Vendrell, com de la Nació en general, y cal estudiarlo ab interès, porque de aquest principi d' o'bras ne podria vindre una altra cosa més gran, que deuria estudiarse sens deixarlo de m'a, á fi de saber si es cert que á Tomoví hi ha, com se diu, un abundantíssim caudal d' aigues, pera no deixarlo perdre. Pensém en nostra vefina Vilanova que té ja l's plans formats pera la construcció de son pantano, á fi de regar més de 1000 hectáreas de terreno, que arribarán á Cunit, y tal volta á Calafell, y no hem de llençar per més temps lo que la Naturaleza pròdigament ens ha donat.

Victori Santamaría.

Situació vinícola á Fransa

En sa informació respecte á la situació de las vinyas francesas, deya «Le Moniteur Vinicole de Paris», en un article que publicà l' 18 del passat:

«Fa vuit dias examinant las apariencias de la cullita, deyam que podríam acostarnos á un rendiment semblant al de 1902, si la temperatura de Setembre y Octubre seguia favorable. Desgraciadament aquesta esperança no s' ha realisat. Després de las calor tropicals que han ocasionat lo reseccament de las vinyas de l' Anjou y de la Touraine,

hem arribat casi de sopte á las portas del hivern. Los vents del Nord bastant violents bufan en lo litoral maditerrá ab molt fret; las tempestats han perjudicat molt las comarcas del Oest y del Centre. La neu ha fet sa aparició als Pirineus y al país de Ges. Sobre las planurias de Cévennes y al centre prop de Sain-Etienne l' termómetro ha baixat á 4° sota zero. Hi ha hagut glassades blancas á la Beauce y generalment en las baixas fondaladas del Centre y Nort.

Sotmesos á aquestes condicions los rahims arriban difícilment á bon fi; la maduresa ha sufert nous retrassos. En certas regions está tan retrasada que's dupte puga reproduhirse en temps util. Ademés los cambis de pluja y bon temps han afavorit lo desenrotllament de las malalties criptogámicas. L' odium, lo milder, lo rot-negre s' estenen devegadas ab una rapidesa inquietant; la podridura s' manifesta en los rahims blancks. D' altras departaments nos arriban ara queixas molt graves.

Si aquest estat de cosas continua la cullita en diferents regions no triguará en estar compromesa. Desde avuy hi ha que regoneixe que una disminució sensible ha comensat pera la cullita pendent. Esperém que l' temps cambiará aviat, donchs si la temperatura continua essent tan dolenta las baixas corren perill d' esser considerables.

Lo anterior copiat es de *Le Moniteur Vinicole de Paris* del 18 del actual. Desde allavors lo temps, si be ha millorat en temperatura, las grans plujas y vendevalls continúan perjudicant la maduració dels rahims, impedint en bastantes localitats las veremes y favoreixent més y més lo desenrotlllo de las malalties criptogámicas.

Degut á aquest estat de cosas, los preus dels vins no solzament se mantenen ferms, sinó que sa tendencia es á l' alsa. En la propietat, en lo Mitjorn, segueix venentse de 2'50 á 3 franchs lo grau, calitat, y n' hi ha qui'n demana més. A Argelia ls preus oscilan de 2'10 á 2'60 franchs lo grau, y los vins de 11 á 12 graus se cotisan á Cette de 27 á 31 franchs l' hectólitre.

Se nota una particularitat especial en los nous vins francesos de Mitjorn. No obstant l' istiu sech que ha dominat acusan, per lo general, un grau menys que l' any anterior y l' rendiment es débil encara en las comarcas no danyadas per las glassades de primavera.

Segueix arribant bastant vi nou d' Espanya á aquesta plassa que's ven ab gran facilitat de 30 á 32 franchs l' hectólitre. Lo moviment de vapors que aquest ocasiona fa temps que no s' havia observat aqui; sent de desitjar que continúi y aumenti.

Los vins vells, quals existencias son escassas, tenen molt petita demanda.»

Ajuntament

Sessió de segona convocatoria celebrada dissapte, dia 26 del passat, baix la presidència del Alcalde don Anton Martorell.

Sigué aprobada l' acte de la anterior.

Lo senyor President dona compte d' haver convocat dos reunions de propietaris pera tractar dels medis de facilitar la construcció dels camins vehinals projectats, en quals reunions se designá una comissió encarregada de practicar los traballs convenient. Fa constar ab sentiment que dels vuytan ta majors contribuyents cridats pera ditas reunions sols ne com'aregueren una dozena; pero lluny de desanimar-se e vista d' aquest fracàs, está la Presidència disposada á seguir traballant aquest assumpto ab interès pera que may puga culpàrse al Ajuntament sino pot portarse a cap una obra de tanta importància pera la població.

Y no havent-hi més assumptos que tractar s' aixeca la sessió.

Sessió de primera convocatoria celebrada l' di-

jous dia 1 del corrent mes, baix la presidència del senyor Alcalde D. Anton Martorell.

Fou aprovada l' acta de la anterior.

Lo senyor Salvó pregunta com está l' assumpto de las carnicerías vellas; també diu que l' carrer de Zurbano, entre l' de l' Estrella y l' del Nort, hi ha un rechó claveguera, quals aigues no tenen sortida, produït embassaments, y demana que la Comissió corresponent se'n occupi, com aixís mateix de un pou mort que hi ha en dit carrer del Nort. Aixís s' acorda; y en quant á lo de las Carnicerías, contesta la presidència que s' está tramitant l' assumpto.

A proposta del senyor Socias, s' acorda que la Comissió s' occupi de la proxima fira.

Lo senyor President dona compte de que l' actuals propietaris del balneari de Comarruga, están conformes en fer desapareixer tota la part de mina construïda á menos de cinqu pams de distància dels terrenos propis de la vila. Lo Ajuntament acorda que se li contesti que de no pagar un canon annal, deixi dit balneari de fer ús de l' aigua del estany, com aixís ho proposà la Comissió designada al efecte en vida de D. Joseph Miró.

Lo senyor Martorell (Pau) demana que s' activi l' assumpto del local de la mesura y de las carnicerías vellas, y que s' esrigui al advocat del Ajuntament pera que també activi la qüestió del Born.

La Presidència dona compte de què, junt ab lo diputat senyor Alegret y la comissió nombrada pera gestionar lo dels camins vehinals, varen anar sobre l' terreno, y en vista del excessiu gasto que reportarien las expropiacions y tenint en compte lo poch interès demostrat per lo poble, resolgueren desistir de demanar lo camí de la estació per lo punt que projectaban, y acordaren dirigir-se com aixís ho feren, al Ajuntament de Sant Vicens pera que, si ell oferís un altre camí vehinal que va molt directe á la estació los demés propietaris cedirían gratuitament los restants terrenos. Diu que dit Ajuntament no ha contestat res encara, ni sobre aquest camí ni sobre l' de Sant Vicens á aquesta vila per lo barri de Fransa. Se torna á lamentar la Presidència del escàs interès que hi ha d' aprofitar lo poch ó mol que ofereix lo Gobern.

Per últim, s' acorda celebrar las sessions á dos quarts de nou, y s' aixeca aquesta per no haberhi més assumptos.

Remitit

Senyor Director de LO VENDRELLENCH

Molt Sr. nostre: Altra volta el *Diario de Tarragona* ha tornat á la carga sobre l' assumpto dels consums d' aquesta vila.

No'ns creyém, Sr. Director, ab prou drets per abusar de la bona voluntat de vosté ni de la paciència dels seus llegidors, y ni que aquests drets existissin de sobras, jamay aquest Sindicat baixaría á discutir al terreno de la mala fe que respiran cada una d' aquellas ratllas.

La serietat del Sindicat está molt per sobre de la serietat, escrupols y dignitat del firmant d' aquell... teixit de falsas interpretacions y lleugeresas, per no dir altra cosa.

Per lo tant, pera depurar l' assumpto, aquest Sindicat posa á disposició de tot vefinó comissió de vefins que ab interès vulgan fiscalizar y posar en clar la gestió administrativa tantíssim descuidada, tots los datos y llibres de l' administració de consums.

Hem dit de tots los vefins y precisa fer una excepció, y aquesta es per lo firmant del escrit de marxes, que li proporcionarém els datos y discutirém un per un tots los punts que ha estampat ab sos escrits, sempre que vinga acompañat de dinges ó més personas competents en contabilitat sense de que tampoch refusem ni un moment tractar la cuestió en reunió pública. Allavoras, si s' presenta l' cas, se posarà una vegada més en evidència la mala administració q'ho sent? la mala administració del que havent de callar es qui mou més brega.

A nom y per acort unànim del Sindicat gremial. —Lo President,—Joseph Orpinell y Gay.

Vendrell 1 Octubre de 1903.

CRÒNICA

La setmana que acaba de transcorrer ha sigut plujosa, ensenyorinse la humitat per tot. Alguns han sigut los días que ha plogut, fent-ho ab molta abundància lo dimars al mitjdia y l' dijous a la nit ab acompanyament de trons y llampechs.

Lo temps, ahir, semblava haver-se serenat del tot.

Lo mercat del diumenge se vegé, en general, molt concorregut. Al mercadal dels bous s'hi contaven uns 150 caps, tot bestiá gran, ó sia bous, realisantse bon número de transaccions, essent la present època la que 'ls mercats de bestiar boví se veuen més animats y concorreguts y en els que s'hi realisan més transaccions.

També eran en regular cantitat los mamellos porquins y 'ls porchs petits que hi havia á la plassa dels que s'envengueren molts, puig la present època es també la millor pera son engreix.

No cal dir, si, havent plogut, hi hauria al mercat gran cantitat de planter d'hortalissas d'hivern, que s'vengué casi tot.

Continúa la recollida de la cullita de las garrofas destorbada aquesta setmana algún dia per la pluja.

La calitat de la garrofa, com diguerem en nostre darrer número, resulta molt bona y sanitosa, al revés de la que s'culí l'any passat, qu'era fofa y sense consistència.

Respecte á preus, se'n diu que se n'han realitzat algunes partides, encara que sense establir-se preu, o sia al en que s'estableixi á l'època de les comprás.

Respecte al vi, encara no hi há qui hi digui res, no haventse realitat encara cap partida.

Las classes son també bonas y de bastant grau alcohòlic.

Dels obrers que prengueren mal en l'esllavissament de terras que hi hagué dissapte passat á la estació de Sant Vicens, de quin fet donarem compte en nostre últim número, un d'ells, el Narcís Socías, conegut per Batllús, de 22 anys de edat, morí al mateix dissapte de resultas de les feridas, quin fatal desenllaç era de preveure donada la gravetat de las mateixas.

Lo enterro del desgraciat Socías, que tingué lloc á la tarda del següent diumenge, fou lo que s'diu, una verdadera manifestació de dol, estanhi representades totes las classes de la societat, en número que no baixava de 500, portant lo dol, á més dels representants de la família del difunt, lo senyor Alcalde D. Anton Martorell ab una comissió de senyors Regidors, lo senyor Jutge municipal D. Francisco Vidal, que regenta l'Juliat d'Instrucció, y D. Jaume Alegret, diputat á Corts del districte.

Lo pas del enterro fou presenciat per tota la població ab gran reculliment lamentant, tothom la desgracia ocorreguda á la estació de Sant Vicens y principalment la mort del jove Narcís Socías, qu'era un noy que s'feia apreciar per quants lo tractavan, y que comensava á ser lo sostinent de la seva família, á la que enviém la expressió de nostre condol.

Dimecres al matí, en ocasió de que s'troben ausents sos habitants, un lladregot entra á una casa del carrer de les Hortes, emportant-sen algunes pesses de roba, cinc ó sis duros en diners y alguns altres objectes.

Ja s'neecessita poca vergonya per realisar aquella rateria al mitj del dia.

Del fet se'n doná part al Juliat, que instrueix las corresponents diligencias pera descobrir al autor.

Dissapte dia 10, á las 9 del vespre, la Societat «Centro Republicano Autonómista» celebrarà una reunió pública a la sala del Tívoli, pera tractar de

la marxa que te d'empendre l'partit en las prop viñentes eleccions municipals.

En aquest acte s'invita á tot lo poble y s'prega l'assistència de tots els republicans.

Comentant las desgracias ocorregudas l' altre dia á la estació de Sant Vicens, diu *La Publicidad*, del dia 28 del passat mes:

«La Junta de Reformas Sociales de Vendrell tiene el deber de vigilar por los abandonados de la fortuna. Ella es la que debe cuidar que no se infrinja la ley, y por esto llamamos la atención de los individuos que la componen.

Recordamos que hace algunas semanas, nuestro querido colega *La Guerra Social*, por boca de su correspondiente en Vendrell, se lamentaba de que en dicha villa no se creara la Junta de Reformas Sociales; posteriormente supimos que los republicanos de la misma enmendaban la plana al citado correspondiente, diciendo que la tal Junta estaba en funciones y dispuesta á todo.

Nosotros así lo creemos, pues de no ser cierto, los republicanos vendrellenses dejarían, en rigor, de ser tales republicanos, y el Ayuntamiento se haría digno del castigo que previene la ley y que reclamariamos, sin contemplaciones, con todas nuestras energías.

Estaremos á la mira para que no queden desamparadas las familias de esas víctimas del honrado trabajo. Demasiada es la pena que sufren.»

Si avans d'escriure s'enterés bé de las cosas, sabrà *La Publicidad* que la Junta de Reformas Sociales va constituirse aquí tan prompte com fou creada per lo govern aquesta entitat, diga lo que vulga *La Guerra Social*. Es inútil, doncs, que amenassí ab las deixuplinas al nostre digne Ajuntament, porque no hi há de qué, y sápigá que aquella corporació, lluny de mereixer ditas amenassas tan intempestivas, es molt digna de agrahiment per acullir en son hospital sense venir-hi obligat, á totes las víctimas procedents de la mentada estació.

Lo que si ha de fer aquell periódich es repassar la geografia, y sabrà que n' l'accident de que s'la-menta res hi te que veure la Junta de Reformas Sociales de Vendrell, per la senzilla rahó de que la estació de Sant Vicens perteneix al terme municipal de Sant Vicens dels Calders.

Altrament, llegint *La Publicidad* qualsevol diría que no més passan desgracias fora de Barcelona, y que desde que leuim la ley de «accidents del treball» y las Juntas de Reformas Sociales funcionan, los obrers de Barcelona tenen la vida assegurada y aquella ditzesa ley no s'infringeix may á la capital.

Lo pròxim dimars 6 del corrent á las dues de la tarda se reunirà la Federació Agrícola Catalana-Balear en l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, pera tractar de organizar un grup de conferenciants ambulants, que voluntariament s'obliguin a desarrollar temes agrícols.

Dimars, ab motiu de haver descarrilat un tren de carga entre las estacions de Cubellas y Vilanova, quedà interceptada la línia del litoral, per quin motivo los expressos de Madrid, aquell dia, passaren per questa línia.

Al mateix dia quedà expedita la línia interceptada.

La Junta Permanent de la «Unió Catalanista», en compliment del article sisé de sos Estatuts ha convocat á totes las entitats adherides y als socis individuals al Consell general que s'reunirà l'diumenge, 11 del actual, á las deu del matí, y que s'repentrà si així convé á las tres de la tarda del mateix dia, en son estatge social (Boters, 6, principal, enfront del antic dòmicil), pera tractar dels següents assumptos: Estat de Comptes.—Admissió de socis.—Elecció de càrrecs (President, dos vocals y Secretari), per disposició reglamentaria.—Discussió de las proposicions que s'presentin.

La Junta recomana á tots los convocats sa puntual assistència.

La Caritat Cristiana d'aquesta vila ha distribuït als pobres de la mateixa durant lo pàssat més de Setembre, los següents vales: gallina, 25; carn, 13; llet, 6; ous, 3; que importan, en conjunt, la cantitat de 80'70 pessetas.

Hem rebut lo número del «Bulletí del Diccionari de la Llengua Catalana» corresponent á Abril-Octubre, que forma un volúm de més de 300 planas, que conté, tot ell un meritíssim treball del incansable y sabi Dr. Mossen Alcover, en el que refuta uns articles publicats en *El Imparcial*, de Madrid, per en Méndez Pidal ab lo títol de *Cataluña bilingüe*.

En dita réplica el Dr. Alcover rebat victoriósament los poch meditats conceptes que'l senyor Méndez Pidal dedicà á nostra llengua ab motiu del misatge de protesta que presentaren al Rey las entitats econòmiques de Catalunya, quan se promulgà l'estúpit decret del comte de Romanones.

Rebi'l Dr. Alcover nostra més coral y entusiasta felicitació per son meritíssim treball, que sens dupte serà reputat com un dels millors que haurà produït lo Renaixement de la llengua catalana.

Per què patir d'estrenyiment ó qualsevol desordre del estómach ó del fetje quan hi há un remey tan eficàs com las Píndolas de Vida del Dr. Ross? Aquestas despertan la gana y desvetllan la intel·ligència, produïxen una deposició natural diaria sens causar irritació ni dolors de ventrell.

Se ha publicat lo tomo 12 de la «Biblioteca Popular de L'Avenç», que conté la hermosa e interessant obra *Urania*, del gran astrónom Camil Flammarion, traducció de Rafel Palxot y Júbert.

Forma un volúm de 120 planas; que sens dupte serà rebut ab gran acceptació per tots los aficionats á la ciència astronòmica, y's ven al preu de 50 céntims com tots los de dita Biblioteca, en aquesta vila en la impremta de nostre setmanari.

Com á remey pera combatre la dispepsia no n'hi há d'altre tan eficàs com las Píndolas de Vida del Dr. Ros.

Secció Oficial

MERCAT PÚBLIC

Relació de lo recaudat en la passada setmana.

	Pesetas
27 Sebre..	15'45
28 »	10'20
29 »	9'15
30 »	8'65
I Octubre	9'05
25 »	8'60
26 »	9'20
TOTAL	70'30

Funcions religioses

Aquesta tarda á las 3 ensenyansa de la doctrina cristiana, y á las 4 després del Rosari surtirà la professió, que farà lo curs de costum; al vespre á las 7 se cantarà lo Trisagi á la Verge, luego sermó per lo Rvnt. Francisco Cuménja, vicari de la parroquia, finalisant ab los goits del Rosé

Dimars al vespre se comensará la Novena á Santa Teresa, com á preparació á sa festa.

Registre Civil

Inscripcions verificadas desde el dia 20 hasta el 3 corrent mes.

Nauements.—Nens, 2.—Nenes, 1.

Defuncions.—Joseph Mañe Farreny, de 1 any; Antonia Gestí Urpí de 27 anys; Jaume Papiol Martí, de 8 anys; Rosa Marcé Tarragó, de 70 anys; Narcís Socías Ocaña, de 23 anys; Cecilia Torres Martí, de 39 anys, y Miquel Masa Mora, de 59 anys.

Matrimonis.—Cap

IMP. RAMON GERMANS.—VENDRELL.

ANUNCIS

Disponible

XACOLATA - ORPINELL

Tots quants vulguin xacolata bó, que provin lo **Xacolata Orpinell** que's ven als preus de 1, 1'10, 1'25 y 1'50 pessetas la lliura. Classes especials sense canyella á 1,10, 1'25 y 1'50 pessetas la lliura.

També s'encarrega de fer cuytas especials per las casas y famílias que aixís ho demanin á preus convencionals.

JOSEPH ORPINELL, carrer Major, 13.-VENDRELL

SASTRERIA MODELO

• de •
PAU BUNDÓ

Gran assortit de gèneros d'última novetat per la present temporada.

Especialitat en abrichs per senyora

Trajos y abrichs per homes y noys á preus reduuits.

Carrer de Jaume Ramon, 14. - VENDRELL

Marca de la casa.

¡Incredible verdad!

Buena ganancia

La casa G. A. Buyas

CORSO ROMANA 104 Y 106. MILÁN (ITALIA)

que es la misma

G. A. B. Cassella Postalla, 196

MILAN (ITALIA)

que anuncia con dichos títulos en la prensa española, es un

¡INCREIBLE TARUGO!

Aviso á las empresas periodísticas y al público en general, para que no se dejen engañar por dicha casa **G. A. Buyas de Milán.**

Ramon Germans y Nebot

impressors

Travalls tipogràfics de totas classes com son talonaris, facturas, timbrats, memorandaums, targetería, etc. Especialitat en los artístichs á varis colors.

Carrer del Teatre número 18. = VENDRELL

Fábrica de guanos y primeras materias per abonos

Guanos especials per VINYAS y CEREALS

Anton Trillas

Carrer de Montserrat, Vendrell